

Gemeente Wijchen

College van Burgemeester en Wethouders
D.t.v. Omgevingsdienst Regio Nijmegen
De heer Mark Geurts
Postbus 1603
6501 BP Nijmegen

Sector Brandweer

Professor Bellefroidstraat 11
6525 AG Nijmegen
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

Datum: 24 februari 2014
Betreft: bestemmingsplan Beuningsesteeg
Bijlage(n): 1

Briefnr: VR/BRW/3011/14/SH

Contactpersoon

Sander van den Hoogen
024-3271561
sander.van.den.hoogen@vrgz.nl

Geacht college,

Op 21 januari 2014 ontvingen wij, door tussenkomst van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen, uw verzoek om advies over het bestemmingsplan Beuningsesteeg. Dit bestemmingsplan beoogt de realisering van woningen en een kinderdagverblijf.

Het plangebied bevindt zich in zijn geheel in het invloedsgebied van het LPG-tankstation 'Schoenaker' en in het invloedsgebied van het spoor Nijmegen-Den Bosch. Om die reden moet de gewenste ontwikkeling worden getoetst aan de eisen voor externe veiligheid zoals vastgelegd in de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRnvgs) en het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Daarin staan twee risicomaten centraal: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Voor het plaatsgebonden risico gelden grens- en richtwaarden, voor het groepsrisico geldt een verantwoordingsplicht. Binnen deze verantwoordingsplicht is de veiligheidsregio aangewezen als adviseur over de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid.

Uit de door u aangeleverde stukken blijkt dat de geplande ontwikkeling leidt tot een toename van het groepsrisico. De invloed van deze ontwikkeling op het groepsrisico veroorzaakt door het spoor is zeer beperkt en wordt derhalve door ons buiten beschouwing gelaten. Het groepsrisico van het LPG-tankstation overschrijdt in de bestaande situatie reeds de oriëntatiewaarde. De realisatie van het plangebied leidt tot een verdere overschrijding. De ontwikkeling is daarmee in strijd met uw eigen beleidsvisie, die stelt dat overschrijding van de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico in woongebieden voor nieuwe situaties niet wordt geaccepteerd.

Uit onze beschouwing van de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en zelfredzaamheid (zie bijlage) blijkt dat, hoewel de kans op een incident bij het LPG-tankstation zeer klein is, het effect van een dergelijk incident heel groot kan zijn.

De mogelijkheden voor de rampenbestrijding worden bij een dergelijk incident door de volgende factoren beperkt:

- In de directe omgeving is onvoldoende blus- en/of koelwater beschikbaar om het maatscenario uit de bijlage te bestrijden.
- Bij het maatscenario uit de bijlage is op voorhand niet met zekerheid te stellen dat het optreden van het scenario kan worden voorkómen. De bestrijding zal zich dan richten op het bestrijden en beperken van de effecten.
- Het geselecteerde maatscenario leidt tot een aantal slachtoffers dat de mogelijkheden van de geneeskundige hulpverlening te boven gaat.

Verder merken wij op dat de voorziene toename van het treinverkeer in Wijchen leidt tot een slechtere bereikbaarheid van het plangebied en het LPG-tankstation voor de brandweer. De spoorwegovergangen zullen immers vaker gesloten zijn, waardoor de kans op een langere opkomsttijd van de brandweervrijwilligers en een langere uitruktijd van de brandweereenheden toeneemt.

Voor de mogelijkheden voor zelfredzaamheid van burgers geldt dat deze worden beperkt doordat:

- de geplande ontwikkeling de realisatie van een kinderdagverblijf voorziet.
- de gemeente Wijchen geen actieve campagne voert om burgers voor te lichten over de risico's van gevaarlijke stoffen en over hoe te handelen in geval van een incident.

Ter verbetering van de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid hebben wij ter overweging enkele maatregelen benoemd in de bijlage bij dit advies. Indien u overweegt één of meerdere maatregelen te treffen, verzoeken wij u contact met ons op te nemen om de exacte realisering te bespreken.

Wij vertrouwen er op u met dit advies van dienst te zijn geweest. Mocht u echter nog vragen hebben dan kunt u uiteraard contact opnemen met ondergetekende. Tot slot verzoeken wij u, conform artikel 3.43 van de Algemene wet bestuursrecht, om ons op de hoogte te stellen van het genomen besluit.

Met vriendelijke groet,

A.G.H. van den Hoogen
Specialist risico's en veiligheid

BIJLAGE - ANALYSE VAN BESTEMMINGSPLAN BEUNINGSESTEEG TE WIJCHEN

1. Ontvangen documenten en voortraject

Van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen hebben wij op 21 januari 2014 een concept-memo met een externe veiligheidsadvies, het ontwerp-bestemmingsplan en de bijbehorende verbeelding en een kwantitatieve risicoanalyse ontvangen.

Over deze bestemmingsplanwijziging is met ons geen vooroverleg gevoerd. Wij verzoeken u ons in voorkomende gevallen uit te nodigen voor een vooroverleg. Middels een dergelijk overleg is betere afstemming over het bestemmingsplan mogelijk. Daardoor kunnen wij ons advies beter afstemmen op de karakteristieken van het bestemmingsplan en kunnen meerdere zaken uit ons advies reeds worden ondervangen.

Over dit plangebied is overigens ook in het kader van het huidige, vigerende bestemmingsplan door ons een advies uitgebracht op 13 mei 2008. Er zijn geen maatregelen uit dat advies overgenomen.

2. Doelstelling van het advies

Dit advies heeft als doel inzicht te verschaffen in de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid, zodat deze onderwerpen door het bevoegd gezag kunnen worden betrokken bij de afweging of het groepsrisico te verantwoorden is. Daarnaast bevat dit advies een aantal maatregelen die bij kunnen dragen aan het verlagen van het groepsrisico en het verbeteren van de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid.

3. Selectie van de maatscenario's

Hoewel de kans op een grootschalige calamiteit bij het LPG-tankstation zeer klein is, wordt voor het toetsen van de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid een maatscenario gehanteerd. Dit is een scenario waarbij de effecten zeer groot zijn, maar waarvan het nog denkbaar is dat dit zich voor kan doen.

Voor een LPG-tankstation hanteren als maatscenario:

-Een warme Blevé¹ van een tankwagen met LPG.

4. Beschouwing van de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en zelfredzaamheid

Onderstaand worden de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en zelfredzaamheid voor het maatscenario beschouwd. Voor de slachtofferbepaling is gebruik gemaakt van de slachtoffermodule uit de handreiking Verantwoorde brandweeradvisering externe veiligheid.²

Rampenbestrijding	
<i>Materieel</i>	De mogelijkheden voor de rampenbestrijding liggen bij een dreigende Blevé voornamelijk in het voorkómen van een Blevé. Hiervoor is de inzet van minimaal twee blusvoertuigen noodzakelijk. Deze kunnen ongeveer 10 minuten na alarmering ter hoogte van het

¹ Boiling Liquid Expanding Vapour Explosion. Hierbij wordt een transporteenheid met een tot vloeistof verdicht gas dusdanig opgewarmd door brand in de omgeving dat deze faalt en het gas instantaan vrijkomt.

² Verantwoorde brandweeradvisering externe veiligheid, een samenspel tussen veiligheid, ruimtelijke ordening en milieu, eerste uitgave, maart 2010.

	plangebied en het tankstation aanwezig zijn.
<i>Bereikbaarheid</i>	De bereikbaarheid van een incident bij het tankstation is in beginsel voldoende. Dit kan echter worden beperkt door de spoorwegovergang tussen de brandweerkazerne en het plangebied. Als gevolg van de toename van het treinverkeer in Wijchen, zal de kans op een dergelijke vertraging toenemen. De kans dat tijdens een uitruk de spoorwegovergangen gesloten zijn neemt immers toe, wat een hogere opkomsttijd van brandweervrijwilligers en een langere uitruktijd tot gevolg kan hebben.
<i>Blus-/koelwater</i>	Voor het bestrijden van het maatscenario is veel, direct bruikbaar, bluswater noodzakelijk (minimaal 90 m ³ per uur). In de directe omgeving van het tankstation zijn deze voorzieningen onvoldoende beschikbaar (er is één brandkraan met een capaciteit van maximaal 60 m ³ per uur beschikbaar) .
<i>Tijd</i>	Op voorhand valt niet te voorspellen hoeveel tijd beschikbaar is om een Blevé te voorkomen. Het is echter denkbaar dat het scenario reeds escaleert voordat voldoende materieel is ingezet. Afhankelijk van het verloop van het scenario zal de operationele brandweerleiding dit ter plaatse moeten beoordelen.
<i>Slachtoffers</i>	Bij optreden van dit maatscenario ter hoogte van dit plangebied zal het aantal te verwachten slachtoffers de mogelijkheden van de geneeskundige hulpverlening overstijgen. Wij verwachten maximaal 48 slachtoffers die binnen één uur medische hulp behoeven. Binnen dit eerste uur zijn ongeveer tien ambulances beschikbaar.
Zelfredzaamheid	
<i>Schuilen/vluchten</i>	Bij een Blevé is het noodzakelijk dat aanwezige personen binnen 150 meter vanaf het incident te voet kunnen vluchten en vanaf 150 meter kunnen schuilen (bijvoorbeeld achter een blinde stenen gevel) of verder kunnen vluchten voor de warmtestraling van de Blevé. Naar verwachting zijn, zowel om te vluchten binnen het plangebied als om te schuilen in de omgeving van het plangebied, voldoende mogelijkheden beschikbaar.
<i>Aanwezige populatie</i>	Binnen het effectgebied van dit maatscenario wordt een functie mogelijk gemaakt die specifiek gericht is op verblijf door verminderd of niet-zelfredzame personen (het kinderdagverblijf).
<i>Alarmering</i>	Het landelijk sirenenetwerk is aangelegd om op grote schaal burgers te alarmeren. De verwachting is dat waarschuwing via dit sirenenetwerk voldoende hoorbaar zal zijn voor personen in het plangebied die buiten verblijven. Verder is alarmering van burgers via mobiele telefoons mogelijk door inzet van NL-alert.
<i>Gevaarsinschatting</i>	Een dreigende Blevé zal vanuit het plangebied over het algemeen goed zichtbaar zijn. De kenmerken van het incident (een brand bij het tankstation) zullen aanwezige personen naar verwachting niet direct aanzetten tot vluchten. Verder communiceert de gemeente Wijchen niet actief over de

	risico's van gevaarlijke stoffen en over hoe te handelen in geval van een calamiteit. Actieve risicocommunicatie draagt naar verwachting bij aan de mate waarin aanwezige personen in staat moeten worden geacht om het gevaar te onderkennen en juist te handelen in geval van een incident.
--	---

5. Mogelijke maatregelen ter verbetering van de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid van burgers

Hieronder worden maatregelen gegeven ter verbetering van de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid van burgers. Dit betreft een niet-limitatieve opsomming. Niet alle maatregelen zijn te treffen binnen de ruimtelijke procedure. Indien u één of meerdere van onderstaande maatregelen overweegt te treffen, verzoeken wij u contact met ons op te nemen over de exacte uitvoering.

- Het realiseren van blus-/koelwatervoorzieningen*
Geconstateerd is dat de bluswatervoorziening voor bestrijding van het maatscenario bij het tankstation onvoldoende is. Om die reden adviseren wij u om een aanvullende voorziening te realiseren, zodat de totaal benodigde capaciteit van 90 m³/u gehaald wordt.
- Geen functie voor verminderd zelfredzamen in het invloedsgebied van het LPG-tankstation toestaan*
In het invloedsgebied van het LPG-tankstation wordt een kinderdagverblijf voorzien. Aangezien de hulpdiensten in een dergelijke situatie zich zullen moeten richten op het koelen van de tankwagen kunnen zij geen capaciteit vrijmaken voor evacuatie van derden. Het in de directe omgeving van een dergelijke risicobron plaatsen van een dergelijke functie gericht op verblijf van niet of verminderd zelfredzamen vinden wij onwenselijk.
- Bewoners en gebruikers van het plangebied en de directe omgeving daarvan actief voorlichten over de risico's in hun omgeving*
Actieve risicocommunicatie kan een positieve bijdrage leveren aan het maken van een juiste gevaarsinschatting door burgers die verblijven in de directe omgeving van het tankstation. Een juiste gevaarsinschatting draagt bij aan de zelfredzaamheid van deze personen. Om die reden adviseren wij u risicocommunicatie actief in te zetten richting de bewoners en de overige gebruikers (bijvoorbeeld de bedrijfshulpverleners van bedrijven en instellingen in de omgeving).

Tot slot adviseren wij u om een vrije oversteeek van het spoor in Wijchen te realiseren die bruikbaar is voor de hulpverleningsdiensten. Als gevolg van de toename van het treinverkeer in Wijchen, neemt de kans toe dat tijdens een uitruk de spoorwegovergangen gesloten zijn, met een hogere gemiddelde opkomsttijd van brandweervrijwilligers en een langere gemiddelde uitruktijd tot gevolg.